

UTEN TILLIT: Tsjekias statsminister Mirek Topolánek ble felt av et mistillitsvotum tirsdag kveld.

FOTO: REUTERS/SCANPIX

Kan utsette EU-traktaten

EU: Regjeringskrisa i formannskapslandet stikker kjepper i hjulene for Unionens grunnlov.

TSJEKKIA

Av Eline Lønnå

Regjeringskrisa i Tsjekkia kan gjøre ratifiseringen av EUs nye grunnlov vanskeligere. Det uttaler en rekke politikere og tjenestemenn etter at statsminister Mirek Topolánek ble felt av et mistillitsvotum i Praha tirsdag kveld. Det er Tsjekkia som har det rulle-ende formannskapet i EU dette halvåret, før Sverige overtar 1. juli.

Mulig utsettelse

Underhuset i det tsjekkiske parlamentet har godkjent traktaten, under forutsetning av at det blir gitt garantier om at Tsjekias representant i Ministerrådet vil rådspørre parlamentet dersom det blir aktuelt å benytte seg av åpningen i Lisboa-traktaten for raskt å overføre makt til å ta beslutninger til EU-nivå.

Ennå har ikke Overhuset, Senatet, godkjent traktaten. Etter planen skal det skje i april, men nå er spekulasjonene

ne i gang om nye utsettelser fordi den politiske situasjonen på hjemmebane er så uavklart. I tillegg til Parlamentets godkjenning må den EU-kritiske presidenten, Vaclav Klaus, undertegne Lisboa-traktaten før den formelt er ratifisert. Alle de 27 medlemslandene i Unionen må ratifisere traktaten før den kan tre i kraft.

- Vanskeligere

Visestatsminister Alexandr Vonda uttalte i Strasbourg onsdag at «ratifiseringsprosessen er på skinner, men det vil bli langt vanskeligere å overtale folk til å stemme ja nå».

EU-kommisjonens president José Manuel Barroso var raskt ute med en advarsel mot å bruke traktaten som et våpen i innenrikspolitiske strider. I Brussel ble det også oppfordret til mest mulig «business as usual», og påpekt at det slett ikke er første gang et land som innehar formannskapet kommer opp i regjeringskriser.

EU-parlamentets president Hans-Gert Pötering uttalte ifølge EUobserver.com at det ville være en tragedie dersom Lisboa-traktaten skulle bli felt i et land som tidligere tilhørte Warszawa-pakten.

– Jeg kan ikke se for meg at ti millioner tsjekkere til syvende og sist vil stå mot de 490 millioner andre innbyggerne i EU. Vi har et historisk ansvar for å gjennomføre dette, uttalte Pötering.

Inntil videre opptrer Mirek

Topolánek som «settestatsministre» og utøver formannskapet. For eksempel er det han som skal ønske USAs president Barack Obama velkommen når han ankommer Praha 5. april.

Det var ventet at Topolánek skulle levere inn den formelle avskjedssøknaden i går, og at president Vaclav Klaus kommer til å be ham danne ny regjering. Opposisjonen kan ikke skrape sammen nok støtte til en flertallsregjering, og det sosialdemokratiske partiet har nå bedt Topolánek fortsette å ta seg av EU-formannskapet.

Irland

I Irland følges utviklingen i Tsjekkia med stor interesse, i og med at heller ikke der er traktaten ratifisert – etter at det ble nei i folkeavstemningen i juni i fjor.

Den irske utenriksministeren Micheál Martin sier at samtalen om de garantiene om unntak fra enkelte politikkområder den irske regjeringen prøver å få på plass for de på nytt legger ut traktaten til folkeavstemning nå blir «mer komplekse».

– Nå må vi se en hvordan ting utvikler seg i det tsjekkiske formannskapet, og hvem vi kommer til å forhandle videre med. Det blir noe mer komplekst enn vi hadde regnet med, uttalte Martin.

Heller ikke Tyskland og Polen har gjort ferdig ratifiseringsprosessen for den nye grunnloven.

eline@klassekampen.no

Det er på tide med nyhetsavrusning.

Medie-utmattelse

Jan Grue

TANKEN SOM TELLER

De siste ukene og vel så det har jeg merket en krypende utmattelse i møte med de aller fleste former for amerikansk massemedia. Jeg har forsøkt å tenke litt høyt om årsakene til dette tidligere, og til dels er det nok min egen feil – jeg gjorde meg fysisk og psykologisk avhengig av kontinuerlig og intens tilførsel av nyhetsinformasjon gjennom hele den lange valgkampøsten i fjor. Tiltakende avhengighet er som kjent forbundet med synkende utbytte, men det er først nå at jeg har begynt å vurdere avrusning. To-tre måneder uten internett ville nok gjøre susen, men det fremstår ganske enkelt som altfor skremmende å skulle gjøre alvor av det.

Dette er egentlig latterlig: Finanskrisen er et uhandterlig og komplekst fenomen, men det skulle da være mulig å finne ut av noe av hva som foregår? Med god hjelp fra skribenter som James Surowiecki fra The New Yorker og Paul Krugman fra New York Times? Det skulle være mulig, og likevel drukner slike stemmer (selv stemmer som har blitt belønnet med Nobelpriser) i brølet fra media i sin alminnelighet.

Før jeg dro til USA hadde jeg en viss fortrolighet med navn som Ann Coulter og Bill O'Reilly, men det er én ting å se dem i velvalgte 30-sekundersklipp på internett, og noe ganske annet å se dem på tv i stua. I likhet med sykkelbremser og ozonlaget, savner man ikke ironisk distanse før den er borte. Dette er mennesker som får (godt)

betalt for å klovne til politiske saker på mest mulig kontroversiell måte, og for å dyrke frem personaer som i alle andre kontekster enn amerikansk tv ville fremstå som dypt psykotiske.

Det har blitt sagt og skrevet mye om Jon Stewart fra The Daily Show i det siste, og hvordan han som satiriker enten har stukket hull på verkebyllen som utgjøres av amerikansk finansjournalistikk på tv (ifølge tilhengerne) eller sluttet å være morsom og blitt overbærende og moralistisk (ifølge motstanderne). Personlig liker jeg Stewart best fordi han er så teknisk dyktig; fordi han evner å demonstrere hvordan det retoriske spillet blir spilt samtidig som han spiller det.

KLOVN: Bill O'Reilly får (godt) betalt for å klovne til politiske saker på mest mulig kontroversiell måte.

FOTO: FOX NEWS

Intervjuet hans med Jim Cramer, den relativt seriøse og oppegående investoren som har gjort seg til kjendis ved å agere sprettballe på næringslivskanalen CNBC og rope «Kjøp! Selg! Selg! Kjøp!» på beste Onkel Skruemanér, er en øvelse i backstage/frontstage-analyse i sosiologisk tradisjon. Her er det publikum vanligvis får se, her er det finansfolkenes sier seg imellom. (Intervjuet med Cramer er å finne på YouTube; det anbefales.)

En annen grunn til at Stewart er så severdigg er at han griper tilbake til et retorisk grunnprinsipp ved faktisk å begrunne

«I likhet med ozonlaget, savner man ikke ironisk distanse før den er borte»

argumentene sine. Det tekniske repertoaret hans består primært av montasje, sarkasme og ironi, men han roper sjelden ut påstander uten å ha et eksempel å vise til. Det er nok så sjeldent, og selv om det neppe bidrar til å gjøre de mulige effektene av den amerikanske stimuluspakken så mye tydeligere, er det i hvert fall en mulig metode for å drive litt nyridding, slik at sikten til de som faktisk har noe å si blir litt tydeligere.

Jan Grue, stipendiat i språkvitenskap